

Ongehoord in het labo

Onenigheid over de keuze van de radiozender in het labo behoort met de opkomst van de mp3-speler tot het verleden. Toch zijn iPods in het labo veel minder populair dan in de trein. De negatieve impact op de sfeer en de veiligheid vormen een heikel punt.

'Ik heb niet eens zo'n ding.'

SHURAILA STOPPEL

“Of het onveilig is om een mp3-speler in het labo te dragen? Die vraag is me eigenlijk nog nooit eerder gesteld”, reageert Willem Reijnders, veiligheidsfunctionaris bij de Vrije Universiteit en het VU Medisch Centrum in Amsterdam. “Maar het kan – net als in het verkeer – gevaarlijk zijn. Met een iPod op hoor je de omgevingsgeluiden niet. In het verkeer is dat bijvoorbeeld een naderende auto, op het labo het suizen van de brandende bunsenbrander.” Lesley Robertson, biologische veiligheidsfunctionaris bij de TU in Delft, is het daarmee eens. “Als er iets fout gaat in een labo gaat dit meestal gepaard met een akoestisch signaal, denk bijvoorbeeld aan een centrifuge die in onbalans raakt.” Reijnders is van plan voortaan met an-

dere ogen door het labo te lopen. “Mp3-spelers zijn niet verboden in het labo, want het staat nergens in de Arbo-wet omschreven. Voor sommige zaken moet je echter je gezonde boerenverstand gebruiken. Voortaan ga ik het gebruik van

**'Als ik de oordopjes
in doe, ben ik weg uit
het labo'**

een iPod in het labo ontraden.”

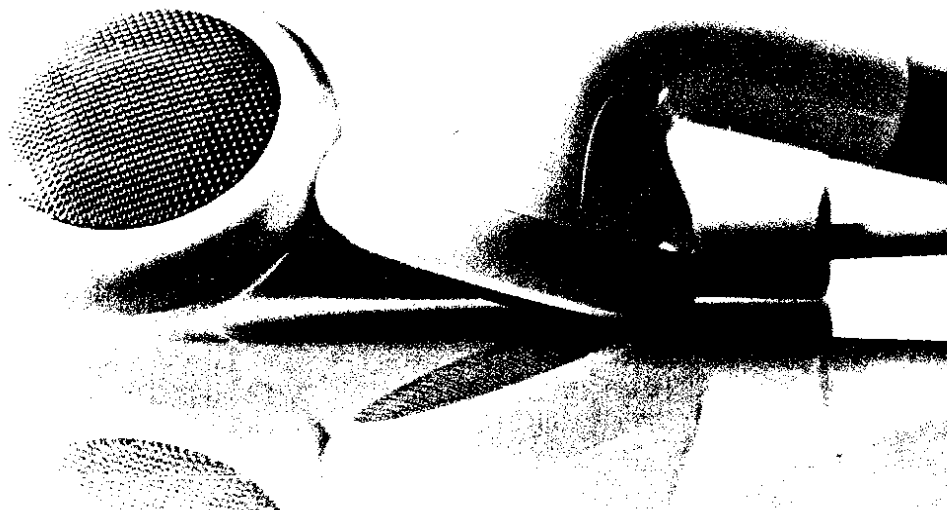
Zover gaat Robertson niet. Wat haar betreft zijn mp3-spelers tot op zekere hoogte wel toegestaan. Mits je de omgeving nog kunt horen, je snoer niet overal tegenaan slingert én je niet aan de knoppen zit.

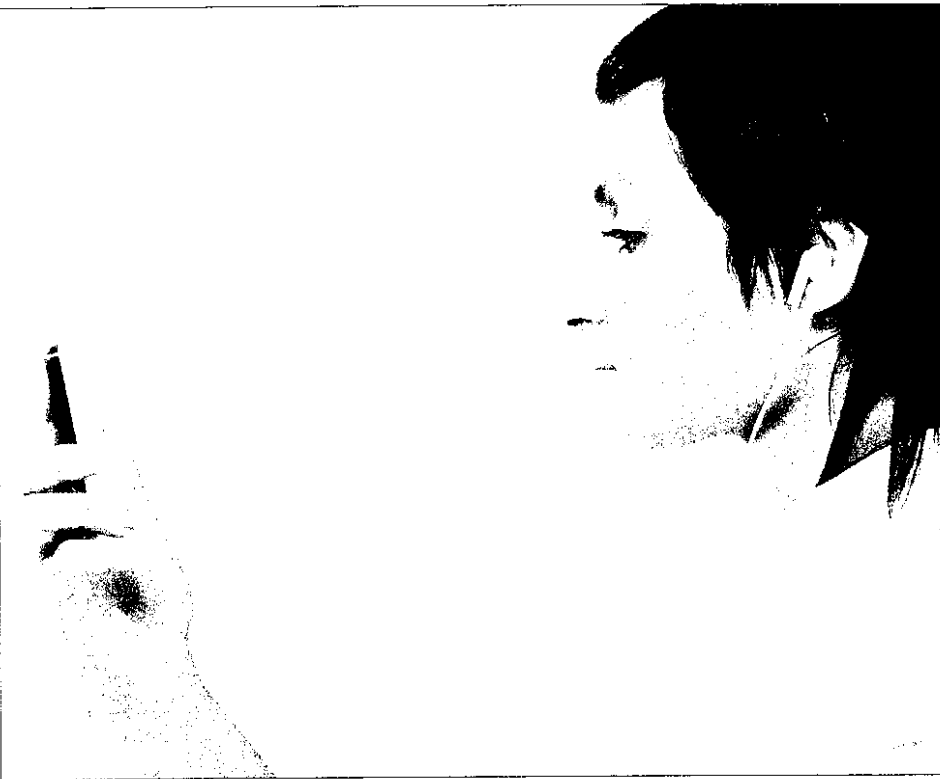
Mobiele telefoons, die je wel moet aanraken als je ze in het labo gebruikt, vinden

geen genade bij Robertson. Tenminste, als het gaat om microbiologische labo's met een mogelijk besmettingsgevaar. Haar sanctie: de autoclaaf. Ze heeft al eens, ter illustratie, een mobieltje (zonder batterij!) gesteriliseerd in de autoclaaf. Hij was toen steriel én gesmolten. “Zit je bij mij in het labo met gecontamineerde handen aan je iPod, dan kan dat een dure grap worden.”

EIGEN WERELDJE

Een ander heikel punt: werken in het labo wordt er met die kleine koptelefoontjes niet socialer op. “Het haalt de sfeer weg”, stelt Jasper Koerts, research analist in de vakgroep medische biologie van het Universitair Medisch Centrum Groningen. “Op het labo hebben we ook vaak sociale gesprekken en mensen die een mp3-speler dragen zitten in hun eigen wereldje. Ze zijn moeilijk aanspreekbaar en hebben niet in de gaten

ruimte. Dan kan een mp3-speler prettig zijn. En er zijn mensen die zich aan hun bureau met oordopjes in beter kunnen concentreren.”

Promovendus op de afdeling Dermatologie in het Leids Universitair Medisch Centrum, Linda Gao, is zo iemand die achter de computer soms een iPod draagt. “Maar dat betekent niet dat je me niet mag storen. De mensen hier stellen evengoed hun vraag. Ik doe dat zelf ook.” Govarts gebruikt haar muziekspeler met oordopjes mede uit praktische overwegingen nooit op het labo. “Je hoort bijvoorbeeld je timer niet.” De oordopjes van de nieuwste generatie worden immers steeds beter in het blokkeren van omgevingsgeluiden.

PODCASTS

En de iPod als middel om bij te blijven op gebied van het laatste nieuws in de wetenschap? Alle grote wetenschapsmagazines hebben een eigen wetenschappelijke podcast, van *The Scientist* tot *Nature* en van *Science* tot *The Lancet*. Toch is dit fenomeen, waarbij gesproken wetenschapsnieuws gedownload kan worden om later te beluisteren, bij de Nederlandstalige wetenschappers niet veel in gebruik. De Leidse Gao: “De meeste dingen kan ik op internet vinden en dan wil ik geen extra tijd besteden aan het zoeken naar interessante podcasts. Govarts: “Ik gebruik mijn iPod alleen voor muziek en associeer dat met ontspanning.”

De baas heeft over het algemeen geen problemen met gebruik van de muziekspeler. Somers: “Door het minimale gebruik is daar geen reden voor. En iedereen kan voor zichzelf goed beslissen hoe hij het best werkt.”

‘iPods kunnen in het lab – net als in het verkeer – gevaarlijk zijn’

biomedische fysica aan de Universiteit Antwerpen. “Niemand gebruikt hier een mp3-speler. En zelfs de radio staat niet aan. Als ik naar muziek luister, dan wil ik niet inspannend bezig zijn. Ik luister ernaar als ik niks te doen heb.”

Somers heeft ook zelf geen iPod, maar haar collega's wel. “Het gebeurt weleens dat die uren aan een stuk weefselcoupes moeten snijden in een afgezonderde

IPHONE-APPS VOOR WETENSCHAPPERS

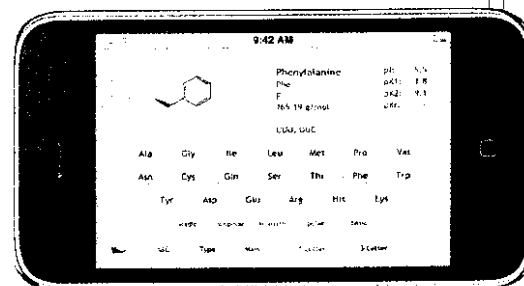
BioGene - Typ de naam van een gen in en BioGene vindt de genfunctie met referenties.

Solutions - Maakt berekeningen die nodig zijn om chemische oplossingen te maken makkelijker en leuker.

MolWeight - Berekent molgewichten, maar ook eigenschappen van oligonucleotiden zoals smelttemperatuur en GC-content.

PubMed On Tap - Onderweg lekker door *Pubmed* bladeren.

The Chemical Touch - Bevat niet alleen het periodiek systeem der elementen, maar ook de eigenschappen van aminozuren in 3- en 1-letter code én een codontabel om overal en altijd genetische codes te kraken.

wat er gaande is op het labo.”

“Als ik de oordopjes van mijn iPod in doe, ben ik weg uit het labo en kan ik in alle rust mijn acrylamidegel prepareren”, zei de Texaanse promovendus neurowetenschappen Renee Edlund onlangs tegen het tijdschrift *The Scientist*. Zij is elke dag 5 uur ingeplugd. Dat roept ook de vraag op in hoeverre mp3-spelers de uitwisseling van praktische labovaardigheden en wetenschappelijke kennis in de weg staan. Dat blijkt mee te vallen, volgens een aantal Nederlandse en Vlaamse labobewoners.

“Als ik iets wil vragen, dan doe ik dat gewoon. Óók als die persoon een iPod op heeft”, zegt Cindy Govarts, postdoc bij de vakgroep immunologie-biochemie van Universiteit Hasselt. “Wij kennen elkaar hier zo goed, dat ik wel weet dat dat kan.”

“Wij praten vaak over wetenschap in het labo, vooral wanneer er iets fout gaat met je experiment”, vult Klaartje Somers aan, werkzaam als promovendus bij dezelfde Hasseltse vakgroep. “Ik denk dat het gebruik van een mp3-speler wetenschappelijke discussies niet echt in de weg staat.”

Net als de Hasseltse onderzoekers, luisteren ze in Groningen liever met zijn allen naar de muziek op de radio. “Die staat altijd aan”, vertelt Koerts. “Er zijn hier wel enkelen die af en toe met een iPod op het labo zitten, maar ikzelf doe het nooit.”

BETER CONCENTREREN

“Ik heb niet eens zo'n ding”, reageert Bart Vaerenberg, promovendus bij de vakgroep